

ES UN NAUDA

Izglītības posms

6. klase

Mācību priekšmeti

Sociālās zinības un vēsture, matemātika, latviešu valoda.

Metodes

Stratēģija „Datu vizualizēšana”, domāšanas rutīna „Es saku... un saku to...”.

Sasniedzamais rezultāts saskaņā ar sociālo zinību un vēstures programmas paraugu

Izmantojot avotus, novērtē noteiktas sabiedrības grupas budžetu. Piedāvā priekšlikumus, kā sabiedrībā mainīt paradumus, lai taupītu pieejamos resursus tuvākajā kopienā un valstī.

Spraudņa sniedzamie rezultāti

Pārzina valsts budžeta un Eiropas Savienības budžeta veidošanas pamatprincipus un prot tos attiecināt uz personīgo līmeni. Veidojot un analizējot dažādus budžetus, izvērtējot saimniekošanas modeļus, apgūt saprātīgas saimniekošanas pamatprincipus, kas veicina ilgtspējīgāku resursu izmantošanu.

1. Skolotājs atgādina, ka jebkura veida datus un informāciju var vizualizēt un tas ir būtiski, jo atvieglo informācijas uztveri un atcerēšanos.

3. Skolēni viens pēc otra sauc pirkts lietas. Trīs skolēni paralēli pilda viņiem uzticēto pienākumu. Nosacījums: viņi nedrīkst lūgt atkārtot, runāt lēnāk vai kā citādi ietekmēt procesu.

4. Katram no trim skolēniem tiek lūgts pastāstīt, ko viņi dzirdēja. Tikai tad skolēni atklāj viņiem uzticēto uzdevumu un raksturo darba gaitu. Kuram bija vieglāk tikt galā? Kāpēc? Kādās grupās varēja sadalīt skolēnu sauktos pirkumus? Atbildes tiek pierakstītas. Secinājums – izveidotās sadaļas raksturo ģimenes budžeta sfēras.

8. Noslēgumā skolēni rakstveidā pabeidz teikumus:

- Eiropas Savienība rūpējas par...
- Valsts rūpējas par...
- Ģimene rūpējas par...

Minējumus var salīdzināt un pilnveidot, izmantojot avotus:
Eiropas Savienības mērķis, uzdevumi
Valsts mērķis, uzdevumi
Bērnu tiesību aizsardzības likums

2. Skolotājs lūdz katru skolēnu padomāt par **trim lietām, ko nesen viņš vai viņa ģimene ir pirkusi**. Pirms skolēni sāk lietas saukt, tiek izvēlēti trīs skolēni, kas nāk klases priekšā un saņem uzdevumu, citiem to nedzirdot. Vienam skolēnam ir jāpieraksta viss, ko citi skolēni sauc; otram jāzīmē viss, ko skolēni sauc; trešais saņem darba lapu (1. pielikums), kurā ar X atzīmē nosaukto lietu atbilstošā sektorā.

5. Skolotājs parāda (vai izdala) Latvijas 2021. gada budžeta attēlu un aicina to izvērtēt, atzīmējot pie katras sfēras *Saprotu* vai *Nesaprotu*. Pārrunas par katru sfēru. www.fm.gov.lv/lv/budzets2021 (2. pielikums)

6. Skolēni iepazīstas ar Eiropas Savienības budžetu 2021.–2027. gadam (3. pielikums).

7. Skolēni sadalās grupās un lapu sadala trīs kolonnās. Pirmajā kolonnā ieraksta valsts budžeta pamatpozīcijas, otrajā – Eiropas Savienības budžeta pamatpozīcijas, bet trešajā – ģimenes izdevumu pamatpozīcijas. Skolotājs uzdod atvērto jautājumu: „Ko jūs redzat šajos sarakstos, un kas par to liecina?” Skolēni sauc piemērus, izmantojot teikuma konstrukciju „Es saku ... un to saku, jo ...”. Piemēram, es saku, ka Eiropas Savienība rūpējas par vidi, un to saku, jo tam ir paredzēti lieli finanšu līdzekļi.

Skolotāja piezīmes

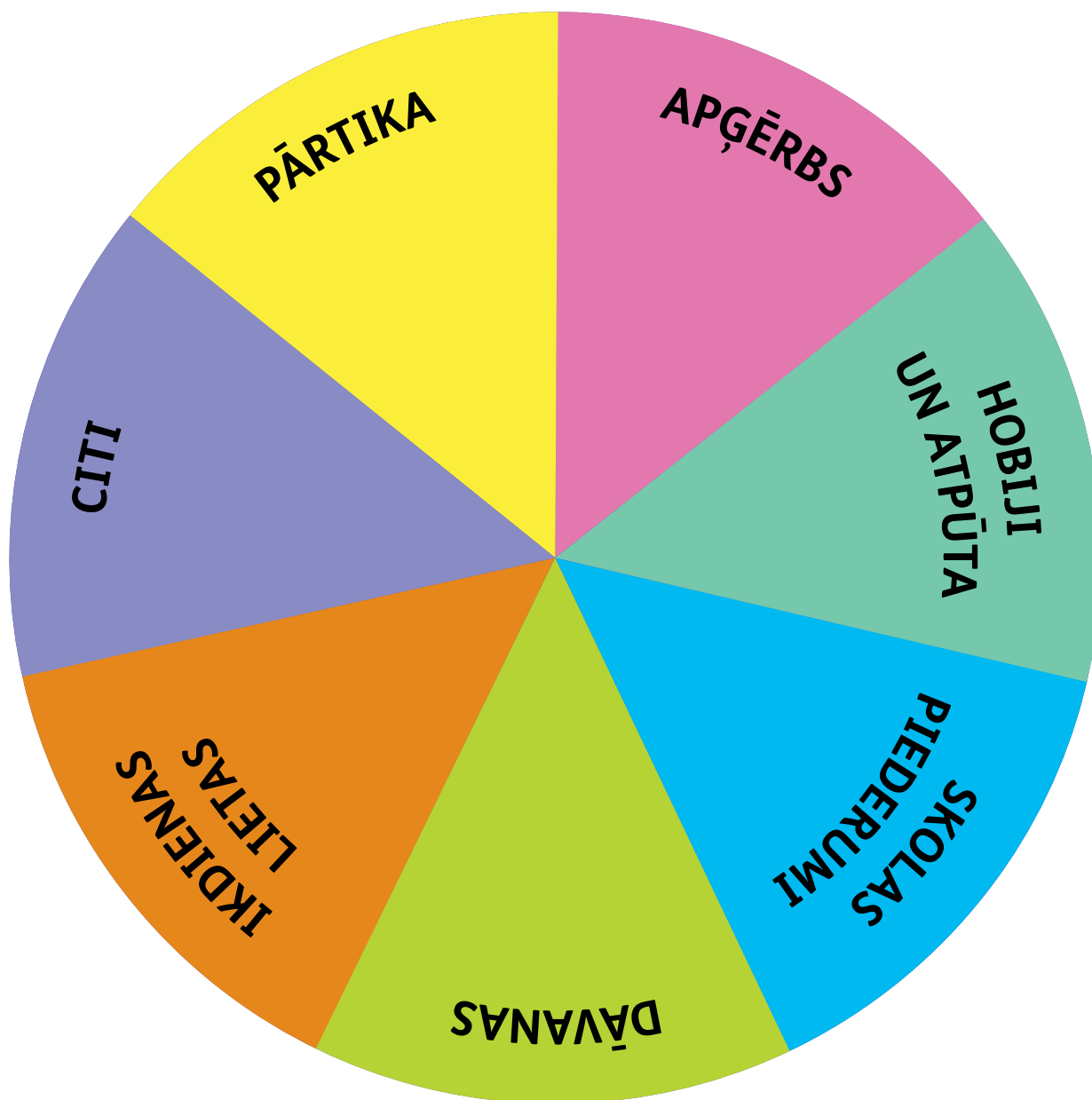

ES UN NAUDA

1. pielikums

ES UN NAUDA

2. pielikums

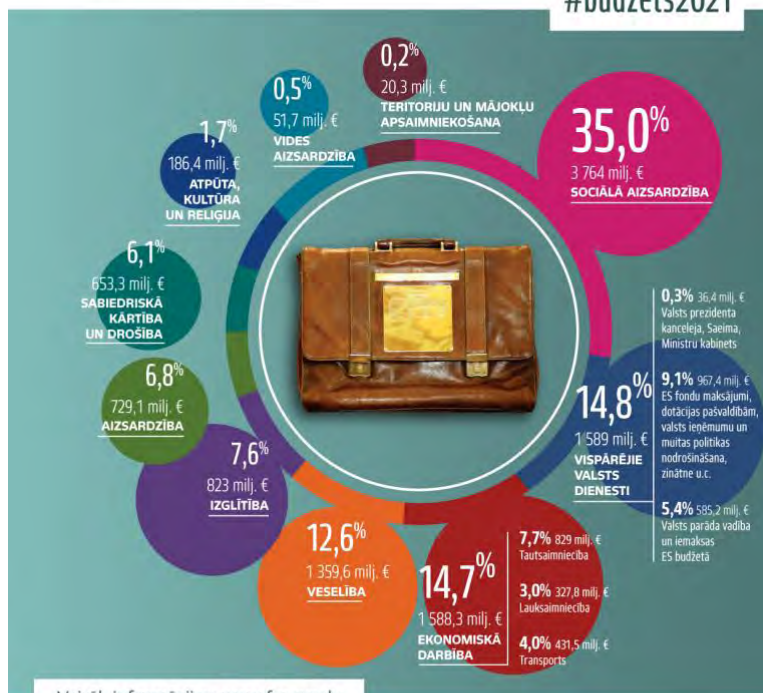
2021. gada valsts budžets

10,765 miljardi €

Finanšu ministrija

#budžets2021

Vairāk informācijas: www.fm.gov.lv

@FinMin

FinansuMinistrija

FinansuMinistrija

FinansuMinistrija

Saeimā apstiprinātais 2021. gada budžets (pēc 2. lasījuma)

ES UN NAUDA

3. pielikums

ES izdevumu sadalījums 2021.–2027. gadā

Miljardos EUR,
2018. gada cenās

